

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, în cauza penală, declarat de inculpatul

Anghel Vasile Ștefan, născut la 27 februarie 1962, în satul Clișova, raionul Orhei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Testimițeanu, 29/2, ap. nr. 116.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 04.06.2014 pînă la 12.02.2015;*
2. *Instanța de apel de la 27.02.2015 pînă la 18.09.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 06.11.2015 pînă la 03.02.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015, Anghel Vasile a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicată lui Anghel Vasile, s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă a lui Roman Coșman s-a admis în principiu, urmînd ca asupra quantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Anghel Vasile la data de 12 aprilie 2014, aproximativ la orele 18:10, aflîndu-se în fața restaurantului „La mama acasă”, amplasat pe str. Petru Rareș 59, mun. Chișinău, aplicînd violență nepericuloasă pentru viața funcționarului de poliție al BRO DP mun. Chișinău, Coșman Roman, care își exercita atribuțiile de serviciu ce î-i revin, în timpul curmării de către ultimul a unei fapte antisociale, intenționat i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea corpului, în rezultat cauzîndu-i dureri fizice.

În drept, cauza a fost calificată în baza articolului 349 alin. (1¹) Cod penal - aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Prisac Alexandru în numele inculpatului Anghel Vasile a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri prin care inculpatul să fie achitat din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii. Apelantul a invocat că, inculpatul nu a

săvârșit infracțiunea imputată și vinovăția acestuia nu este dovedită conform legii, iar probele puse la baza condamnării n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect.

Totodată, fapta respectivă i-a fost încredințată lui Anghel Vasile, în urma declarațiilor false a părții vătămate Coșman Roman și a celui alt colaborator de poliție Oleinikov Nicolae, precum și a martorului (paznic) Vasilache Gheorghe, cu scopul de a acoperi fapta lor ilegală prin care au aplicat gazul lacrimogen în încăperea, ceea ce contravine legislației în vigoare. Astfel, au inventat faptul că Anghel Vasile, i-a aplicat lovituri colaboratorului de poliție Coșman Roman. Expertiza medico-legală nr. 1613 din 14.04.2014, constituie o expertiză care conține concluzii ce nu corespund realității din considerentul că aceasta a fost efectuată după două zile de la momentul incidentului. Respectiv aceste vătămări, lui Coșman Roman puteau fi cauzate și în alte circumstanțe, sau chiar din acțiunile proprii ale lui Coșman Roman în scopul de a-și ascunde propriile acțiuni ilegale. Dubiile privind veridicitatea expertizei medico-legale nr. 1613 din 14.04.2014, precum și a celei cu nr. 883/D din 22.04.2014-02.05.2014, urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului Anghel Vasile. Declarațiile părții vătămate și a ambilor martori sunt contradictorii. Instanța de fond nu a făcut o analiză detaliată a probelor existente în dosar, doar expunând conținutul lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, a fost admis apelul avocatului Prisac Alexandru în numele inculpatului Anghel Vasile, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit căreia:

Anghel Vasile Ștefan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, se pedepsește cu amendă în mărime de 900 unități convenționale, ce constituie 18 000 lei.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, este corectă concluzia primei instanțe privind starea de fapt constatată și privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute de articolul 349 alin. (1¹) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța a înlăturat argumentele apelantului, în sensul cerințelor de achitare a inculpatului, apreciindu-le ca neîntemeiate. Versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie și urmărește scopul de a evita răspunderea penală pentru faptele săvârșite.

Nerecunoașterea vinovăției de săvârșirea infracțiunilor imputate nu echivalează cu achitarea inculpatului, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate.

În afară de motivele invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor din art. 409 alin. (2) Cod penal, instanța a apreciat că, la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederile art. 7, 61, 75, alin. (2) Cod penal.

Sanțiunea art. 349 alin. (1¹) Cod penal prevede amendă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare, adică prevede pedepse alternative.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care

o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanța de apel a evidențiat că, pedeapsa cu închisoare, este mai aspră ca pedeapsa cu amendă, iar, în speță sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, care permit aplicarea pedepsei penale sub formă de amendă în limitele sancțiunii art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Inculpatul anterior nu a fost judecat, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, circumstanțe agravante nu au fost stabilite în cauză.

Prima instanță, soluționând chestiunea privind pedeapsa penală, greșit a indicat că motivul infracțiunii săvârșite de inculpat este din ”intenții huliganice”, odată ce asemenea circumstanță nu se regăsește în actul de învinuire, ori conform rechizitoriului se constată, că circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal nu au fost stabilite (f.d. 84).

În atare situație, nu există motive pentru stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și pedeapsa alternativă – amendă.

Pe această linie de idei, instanța de apel a conchis că este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege — amenda, care va asigura atingerea scopului pedepsei prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, inculpatul Anghel Vasile declară recurs ordinar, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din considerentul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Recurentul invocă aceleași motive ca și în apel (pct. 3).

5.1. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Anghel Vasile, solicitând respingerea acestuia, deoarece decizia instanței de apel este corectă și corespunde legii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului declarat de inculpatul Anghel Vasile, se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală - când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a pronunțat decizia, constatând corect stabilirea circumstanțelor de fapt și de drept, analizând

obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, motivându-și soluția în acest sens (pct. 4.1. din prezenta decizie).

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că argumentele importante indicate în recurs, au fost obiect de discuție în instanța de apel, care la judecarea apelului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Totodată, instanța de recurs menționează că conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 150-154), atât partea apărării cât și inculpatul, în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (4) Cod de procedură penală, și-au ales poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independenți de instanță, însă n-au solicitat cercetarea suplimentară a probelor, inclusiv audierea martorilor sau prezentarea altor probe.

La fel, potrivit art. 27 Cod de procedură penală, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

În acest sens, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nu are careva dubii asupra declarațiilor părții vătămate Coșman Roman, martorilor Vasilache Gheorghe, Oleinikov Nicolae, care în coroborare cu celelalte probe dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Un alt temei invocat de recurent este că, în acțiunile lui Anghel Vasile nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Necătfînd la faptul că inculpatul vina nu a recunoscut, instanța de apel a constatat că vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate care au fost confirmate prin declarațiile martorilor Vasilache Gheorghe, Oleinikov Nicolae, care au fost audiați în conformitate cu prevederile legale, fiind avertizați asupra răspunderii ce o poartă conform art. 312 Cod penal, iar conform art. 108 Cod penal, depunînd jurămîntul, au declarat că inculpatul era foarte agresiv, vorbea cu voce ridicată cu amenințări și înjurări. Iar la momentul când au încercat să-l urce cu forța în mașină pentru a se deplasa la sectorul de poliție, inculpatul l-a lovit cu piciorul în regiunea abdomenului, cauzînd părții vătămate dureri fizice.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii incriminate nu poate servi ca temei pentru achitarea acestuia, dat fiind faptul că, în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina acestuia în comiterea infracțiunii imputate, iar cele invocate de recurent sub acest aspect sunt apreciate de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmîndu-se scopul evitării răspunderii penale.

Afirmațiile recurentului, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele punîndu-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului declarat, deoarece, ca probe acestea au fost colectate cu

respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe în modul corespunzător.

Cu referire la argumentele expuse de recurent precum că, părții vătămate nu i-au fost pricinuite leziuni corporale, Colegiul penal menționează că, conform doctrinei penale prin sintagma ”violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea victimei”, se înțelege cauzarea unor vătămări ușoare a integrității corporale sau a sănătății și aplicarea intenționată a loviturilor sau altor acțiuni violente care au cauzat numai dureri fizice, dar nu au creat un pericol pentru viața sau sănătatea victimei.

În situația aplicării violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei care își îndeplinește datoria obștească, este important ca fapta respectivă să fie comisă anume în legătură cu participarea victimei la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

În cazurile cele mai frecvente, motivul infracțiunii incriminate inculpatului, constă în răzbunarea în legătură cu îndeplinirea de către persoana cu funcție de răspundere sau de către persoana care își îndeplinește datoria obștească, a obligațiilor de serviciu sau obștești.

După cum rezultă din speță, de către inculpat a fost aplicată violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea părții vătămate, provocându-i dureri fizice, anume în momentul când partea vătămată împreună cu colegii săi care se aflau în serviciu de patrulare și de menținere a ordinii publice, încercau a stopa acțiunile inculpatului de tulburarea liniștii și ordinii publice, prin urcarea în automobilul de serviciu, pentru a se deplasa la sectorul de poliție. Astfel, Colegiul penal reiterează că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, în cazul din speță se exprimă prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, dar nu prin prezența leziunilor corporale.

De asemenea, Colegiul penal menționează că la materialele cauzei lipsește faptul că aplicarea gazelor lacrimogene au fost în încăpere, or acest fapt Colegiul îl consideră o presupunere a recurentului, nefiind probat prin careva materiale.

Este de menționat și faptul că, motivele expuse în recurs ordinar au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel, le-a examinat apreciind toate probele din dosar în ansamblu și conform art. 414 alin. (3), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor invocate în apel. O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul penal menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Colegiul constată că erori de drept în speța nominalizată nu s-au stabilit, acțiunilor săvârșite de către Anghel Vasile, li s-au dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar pedeapsa i-a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, ținându-se seama de pericolul social al faptei comise, persoana vinovată, care anterior a fost condamnat pentru infracțiune comisă cu intenție, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normelor penale în baza cărora a fost declarat vinovat, astfel temeiuri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, în cauza penală, declarat de inculpatul *Anghel Vasile Ștefan*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 februarie 2016**.

Președinte:	/semnătura/	Nicolae Gordilă
Judecători:	/semnătura/	Ion Guzun
	/semnătura/	Liliana Catan